

УДК 657.6

Фірман Н.Я.

студент, група ЕПТБД-31

факультету економіки і управління

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

Шевчук О. А.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку у виробничій сфері

науковий керівник

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ У США

Найхарактернішою закономірністю сучасного світу є величезне зростання зовнішньоекономічних зв'язків країн із різним ступенем розвитку. Господарське зближення націй дедалі більше впливає на темпи і характер економічного та соціального розвитку, загальний економічний і політичний стан, тому міжнародні економічні відносини є однією з найважливіших сфер сучасного життя.

У балансі багатьох підприємств оборотні активи (запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти та інші) займають велику питому вагу. На сьогоднішній день облік запасів є одним із складних питань бухгалтерського обліку. Від наявності та ефективного управління цим видом активів значною мірою залежить фінансовий стан підприємства [4, с. 113]. У зарубіжних країнах на протязі багатьох років були розроблені підходи, методика та інструменти обліку і управління запасами. Вивчення досвіду облікової теорії та практики зарубіжних країн, зокрема США - дозволить вітчизняним підприємствам краще відображати в обліку оборотні активи.

Матеріали, як правило, є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства, вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності; при визначенні результатів господарської діяльності підприємства та при висвітленні інформації про його фінансовий стан. Запаси відносяться до складу оборотних активів, тому що можуть бути перетворені на грошові кошти протягом року або одного операційного циклу. Для забезпечення безперебійної роботи виробництва, на складах підприємства завжди повинні бути виробничі запаси в межах норм, передбачених потребою підприємства. У складських приміщеннях підприємств здійснюються господарські операції зі збереження виробничих запасів, що надходять, а також відпуску їх у виробництво. Бухгалтерський облік має забезпечити контроль за залишками, надходженням і витрачанням

виробничих запасів на складі, що є важливою умовою для забезпечення збереження власності підприємства [4, с. 115].

Облік запасів у США ведеться за допомогою US GAAP і регламентується ARB 43, розділом 4 «Оцінка запасів» (Accounting Research Bulletin 43 (Inventory Pricing)), в якому описані загальні принципи, що застосовуються при оцінці даних запасів. Крім того, для обліку запасів використовується FAS 151 «Вартість запасів, поправка до ARB 43, розділ 4 »(Inventory Costs, an amendment of ARB 43, Chapter 4).

Собівартість придбаних матеріальних запасів у США включає наступні елементи: 1) сума рахунка-фактури за мінусом знижок на покупку; 2) вартість фрахту, включаючи суму страхування товарів у дорозі; 3) відповідні податки та тарифи. Інші витрати, що пов'язані з придбанням, прийманням та складуванням, також повинні включатися в собівартість матеріальних запасів. Однак, на практиці буває складно розподілити ці витрати поміж окремими виробами, тому вони у більшості випадків обліковуються як витрати звітного періоду, а не як елементи собівартості матеріальних запасів [6].

Як правило, оцінка матеріальних запасів здійснюється із застосуванням одного з наступних широко розповсюджених методів, кожний з яких заснований на різних варіантах потоку вартостей: метод суцільної ідентифікації, метод середньої вартості, метод оцінки запасів по цінах перших закупівель (ФІФО), метод оцінки запасів по цінах останніх закупівель (ЛІФО). Кожний з методів оцінки товарних запасів є придатним для використання у фінансовій звітності. Методи ФІФО, ЛІФО і середньої вартості широко використовуються крупними компаніями. У кожного метода є свої переваги та недоліки, і не один не може розглядатися як найкращий та довершений. Вибір метода оцінки залежить від його впливу на баланс, звіт про прибутки та збитки, податок на прибуток і рішень, які приймаються керівництвом фірми.

Незважаючи на те, що собівартість є найбільш придатною базою для оцінки товарних запасів, часом запаси можуть бути відображені у звітності нижче їх собівартості. Якщо з причин фізичної шкоди, застарілості чи падіння ціни рівень ринкових цін на товари падає нижче собівартості, то спостерігаються збитки. Ці збитки можуть бути знижені шляхом уцінки запасів до ринкової вартості. В такій ситуації діє правило відображення запасів за найнижчою величиною з собівартості чи ринкової вартості. Це так зване правило LCM (lower - of - cost - or - market) [4, с. 114].

Рахунки, які не сплачені покупцями, називаються сумнівними чи безнадійними боргами. Бухгалтер зазвичай може застосовувати два методи підрахунку величини безнадійної заборгованості за звітний період: 1) у відсотках від нетто-реалізації; 2) шляхом ранжування рахунків за строками сплати. За допомогою обох методів намагаються різними шляхами визначити суми витрат за сумнівними боргами згідно з принципом відповідності. При використанні методу відсотка від нетто-реалізації цю проблему розглядають крізь призму звіту про прибутки та збитки. При використанні методу

ранжування рахунків до отримання за строками сплати дане питання розглядається з точки зору балансу [3, с. 137].

Отже доцільно констатувати, що у бухгалтерському обліку України в основному врахований досвід США, щодо обліку оборотних активів. Це знайшло відображення в українських положеннях (стандартах), що стосуються складання фінансової звітності, обліку запасів тощо. Сподіваємось, що подальше застосування міжнародного досвіду ще більш допоможе вітчизняним підприємствам.

Список використаних інформаційних джерел

1. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі : практ. посібн. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2001. – 840 с.
2. Губачова О.М. Облік у зарубіжних країнах : підручник / О. М. Губачова, С. І. Мельник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
3. Єфіменко В.І., Лук'яненко Л.І. Облік у зарубіжних країнах / В.І. Єфіменко, Л.І. Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2006. – 216 с.
4. Шевчук О. А. Удосконалення обліку фінансової діяльності на основі міжнародного досвіду / О. А. Шевчук // Наука молода : зб. наук. праць молод. вчених Терноп. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2014. – Вип. 21. – С. 306-311.
5. Запаси : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukr-law.com.ua/oblik/buh/34-psbo9>.
6. Стандарти МСБО і МСФО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92.

УДК 657

Хасанова Г.Д.

к.э.н., доцент

доцент кафедры «Менеджмент»

Бухарский инженерно-технологический институт

г. Бухара, Республика Узбекистан

ЗАДАЧИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УПРАВЛЕНИИ ПРИДПРИЯТИЯМИ (на примере Республики Узбекистан)

Формирование прочной основы общественного развития предполагает демократизацию экономических отношений, предоставление действительной свободы в проявлении инициативы и практической деятельности людей, применение факторов высокопроизводительного труда. В успешной реализации этих задач наряду с мерами, направленными на всестороннее ускорение производства и повышение его экономической эффективности, особое значение